

RUGÓ SZIMULÁCIÓJA

A rugó rezgésének „szemléltetésére” a következő modellt alkotjuk: A ráakasztott m tömeggel együtt nyugalomban lévő rugót L hosszúsággal megnyújtjuk, majd elengedjük. Ettől a rugó rezgő mozgásba kezd. A rezgést a rugóerő befolyásolja: $F = -D \cdot l$, ahol D a rugóállandó, l a pillanatnyi megnyúlás.

Ez az erő határozza meg minden időpillanatban a gyorsulást: $a = \frac{F}{m} = \frac{-D \cdot l}{m}$

A gyorsulás és a pillanatnyi sebesség (v) segítségével megkapjuk a Δt idővel későbbi sebességet: $v_k = a \cdot \Delta t + v$

...és az eközben történt elmozdulást: $\Delta l = 0,5a \cdot \Delta t^2 + v \cdot \Delta t$

A megnyúláshoz (l) hozzáadva a változást (Δl), megkapjuk az új megnyúlást

$$l_k = l + 0,5a \cdot \Delta t^2 + v \cdot \Delta t$$

Tehát a mozgás paramétereit ($D, m, \Delta t$), és kiindulási állapotát ($l = L, v = 0, t = 0$) megadva pillanatról pillanatra haladva megadhatjuk a rugó megnyúlását.

A modell a valóságtól abban tér el lényegesen, hogy az egyes pillanatokra (Δt -re) egyenletesen változó mozgást tételeztünk fel, ami nem igaz. Ezért a modell közelítése akkor lesz tűrhető, ha ez az érték a rezgésidőhöz képest legfeljebb 1–5%.

$$\Delta t \leq T, T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{D}}$$

- Írja az A1 cellába: „Rugó szimulációja”! Az A2:B5 tartományban adja meg a táblázatban feltüntetett állandókat!
- A B3 cellába írja be a fenti egyenletnek megfelelő függvényt! Figyeljen arra, hogy α értékét radiánban kell megadni! A hivatkozásokat úgy adja meg, hogy a képlet lefelé és jobbra másolva módosítás nélkül helyes eredményt adjon! ($g = 10 \text{ m/s}^2$)
- Az A13:D13 tartományba írja be a számított mennyiségek megnevezését (t, l, v, a)! Alatta adja meg a kezdőértékeket ($t = v = 0, l = L, a = -D \cdot l / m$)
- Az A14:D14 tartományban adja meg a mennyiségek következő időpillanatra számított értékét, majd másolja le a 114. sorig!
- Ábrázolja PontXY diagramon a megnyúlást (l) az idő függvényében! Ne legyen cím és jelmagyarázat, de a tengelyeknek legyen felirata és a rajzterület a lehető legjobban töltsse ki a diagram területét! A diagramot helyezze el a munkalap tetejére!
- Módosítsa B2:B5 tartalmát, figyelje meg a diagram változását!
- Formázza a címet, mentse munkáját **rugó** néven!

D=	0,02
m=	3
L=	0,5
Δt =	1